

ФОРМУВАННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ПІДҐРУНТЯ, ЯК ВАЖЛИВЕ ЗАВДАННЯ СУБ'ЄКТІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА У СФЕРІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Сергій Вікторович БОДНАР,

*кандидат юридичних наук, доцент,
проректор з фінансово-господарської
роботи ПВНЗ Вінницького фінансово-
економічного університету*
<https://orcid.org/0000-0003-3322-6279>

В процесі реалізації своєї діяльності суб'єкти забезпечення державно-приватного партнерства у сфері вищої освіти виконують низку важливих завдань, серед яких особливе місце належить формуванню нормативно-правового підґрунтя організації та здійснення державно-приватного партнерства у сфері вищої освіти. Змістом цього завдання є розробка і прийняття нормативно-правових актів. Нормативно-правовий акт – це офіційний документ, прийнятий за спеціальною процедурою уповноваженим суб'єктам правотворчості, який містить норми права (встановлює, змінює чи скасовує їх) та забезпечується державою [1, с.151; 2, с.191; 3, с.146]. Слід розуміти, що поняття «нормативно-правовий акт» включає комплекс актів правотворчості, виданих органами законодавчої і виконавчої влади. Нормативно-правові акти видаються органами державної влади лише у певній формі й у рамках компетенції певного правотворчого органу. Звідси юридична чинність і сила нормативно-правового акта визначається місцем у системі органів держави того органу, від імені якого він виданий [3, с.146]. Нормативний акт відносять до первинних джерел права практично в усіх сучасних державах. З огляду на його юридичну форму і зміст це найбільш досконале джерело права. На відміну від інших форм права, нормативно-правовий акт характеризується такими рисами: приймається тільки уповноваженими суб'єктами нормотворчості; має визначену структуру, чітко формулює зміст правових норм; має письмову форму і оприлюднюється в офіційних виданнях, що дає змогу оперативно доводити його до відома адресатів; розробляється і ухвалюється з додержанням встановленої законом процедури; може бути оперативно змінений і доповнений відповідно до потреб соціальної практики; є обов'язковим до виконання і містить гарантії на випадок його можливого порушення; підлягає систематизації, яка дає можливість легко відшукати його в нормативно-правовому масиві [4, с.191-192]. Нормативні акти, цілком справедливо відмічають дослідники, забезпечують ефективне правове регулювання у відповідних сферах суспільних відносин. Вони: диференційовані за видами органів, які їх видають. Апарат держави складається з розгалуженої системи органів, наділених певним обсягом нормотворчих повноважень, який реалізується шляхом прийняття нормативних актів різних видів та різної сфери дії; конкретизовані за предметом правового регулювання, що відображається в назві (преамбулі)

нормативного акта; існують у вигляді ієрархічної системи, в основі якої лежить юридична сила актів — властивість нормативних актів, що визначає їх співвідношення за змістом з іншими нормативними актами і залежить від компетенції нормотворчого органу та його місця в механізмі держави [4, с.192]. Наведене завдання здійснюється компетентними суб'єктами забезпечення державно-приватного партнерства у сфері вищої освіти у межах правотворчої (або нормотворчої) функції. Нормотворчість (правотворчість) – офіційна діяльність уповноважених суб'єктів держави та громадянського суспільства щодо встановлення, зміни, призупинення і скасування правових норм, їх систематизації. Головне призначення нормотворчості, це формулювання нових правових норм, котрі притаманні соціальним відносинам, тобто моделювання суспільних відносин, які з позицій держави або громадянського суспільства (народу) є припустимими (бажаними) чи необхідними (обов'язковими). Зміна чинних і скасування застарілих правових норм сприяють утвердженню нових норм і, отже, вони входять до складу нормотворчості як його допоміжні вияви [4, с.342; 5, с.84]. Нормотворча функція здійснюється у двох загальних формах: законодавча діяльність, яка виконується парламентом, і підзаконна нормотворчість, що здійснюється як парламентом, так й іншими органами публічної влади. Основними суб'єктами підзаконної правотворчості є органи виконавчої гілки влади.

Таким чином, змістом досліджуваного завдання суб'єктів державно-приватного партнерства у сфері вищої освіти є встановлення найбільш доцільних і справедливих юридичних матеріальних і процедурних правил здійснення державно-приватного партнерства у сфері вищої освіти, а також їх періодичне оновлення з метою підтримки їх актуальності та ефективності з урахуванням умов, потреб і викликів сьогодення. Зазначене завдання стосується як найвищих органів держави, так середньої та низової ланки апарату держави, на кожному із цих рівнів (загальнодержавному, галузевому, регіональному, місцевому) можуть бути прийняті певні нормативно-правові документи, положення яких у тій чи іншій мірі стосуються досліджуваного партнерства. На рівні Законів України визначаються, переважно, найбільш суттєві організаційно-правові питання державно-приватного партнерства, у свою чергу підзаконні нормативно-правові акти конкретизують і розвивають матеріально-правові норми законів щодо партнерства і деталізують процедурні норми його забезпечення і реалізації.

Список використаних джерел:

1. Тополевський Р. Б., Федіна Н. В. Теорія держави і права: навч. посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2020. 268 с.
2. Загальна теорія держави і права: [Підручник для студентів юридичних вищих навчальних закладів] / М. В. Цвік, О. В. Петришин, А. В. Авраменко та ін.; За ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. АПрН України М. В. Цвіка, д-ра юрид. наук, проф., акад. АПрН України О. В. Петришина. Харків: Право, 2009. 584 с.
3. Волинка К. Г. Теорія держави і права: Навч. посіб. К.: МАУП, 2003. 240 с.
4. Скакун О. Ф. Теорія права і держави: Підручник. 2-ге видання. К.: Алерта; КНТ; ЦУЛ, 2010. 520 с.

5. Потопальський С. В. Нормотворчість, як важлива форма забезпечення якості освітньої діяльності у закладах вищої освіти системи МВС України. *Адміністративне право та процес: актуальні проблеми та шляхи вирішення* : тези доп. учасників наук.-практ. семін. (Харків, 21 лют. 2020 р.), [S. 1.], р. 84-86, 2020. Disponivel em: https://library.pp-ss.pro/index.php/ndippsn_20200221/article/view/potopalskyi